

28.04.2020.
Nr.3.6/54

Dabas aizsardzības pārvaldei
pasts@daba.gov.lv

Par lielā ķīra aizsardzībai izveidotā mikrolieguma stāvokli Mašēnu ezerā

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas 11.03.2015. lēmumu Nr.4.3/2/2015-N Mašēnu ezerā tika izveidots mikroliegums lielā ķīra kolonijas aizsardzībai.

Pārbaudot vietējo iedzīvotāju sniegto informāciju, 13.01.2020. tika konstatēta zemsmēlēja darbība Mašēnu ezerā pie augāja veidotajām slīkšņas saliņām, par ko Latvijas Dabas fonda darbiniece L. Eņģele 16.01.2020. informēja Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas administrāciju. 19.03.2020. vietējie iedzīvotāji ziņoja, ka lielie ķīri ir atgriezušies ligzdošanas vietā, bet joprojām notiek grunts sūkņšana no Mašēnu ezera centrālās daļas. Iedzīvotāju 20.03.2020. filmētu video L. Eņģele ievietoja savā Facebook kontā, kā arī informēja Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālo administrāciju un ezera īpašnieka pārstāvi. Apsekojot Mašēnu ezeru 30.03.2020., tika konstatēts, ka zemsmēlējs darbojās pie ezera dienvidu krasta, taču vizuāli vērtējot, ievērojami samazinājusies virsūdens augāja veidoto slīkšņu saliņu aizņemtā platība ezera centrālajā daļā.

Dabas aizsardzības pārvaldes 28.07.2015. lēmumā Nr. 4.18/3/2015-N, atsaucoties uz eksperta H. Hofmaņa sniegto atzinumu, minēts, ka Mašēnu ezerā 2015. gadā uzskaitīti 1500-2000 lielo ķīru pāri un lielo ķīru kolonijas aizsardzības nodrošināšanai būtiskākais ir salas, augāju ceru saglabāšana un tieša cilvēku traucējuma ierobežošana putnu ligzdošanas laikā un jābūt apstiprinājumam, ka ezera gultnes tīrīšanas darbu rezultātā netiks ietekmēti vai apdraudēti augāju ceri, to atrašanās vieta.

Ministru kabineta noteikumu Nr.940 (18.12.2012.) “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” 43. punkts nosaka, ka mikroliegumos, kas izveidoti ūdenstilpēs ligzdojošu īpaši aizsargājamu putnu sugu aizsardzībai, aizliegtas darbības, kas negatīvi ietekmē vai maina mikroliegumā esošās veģētācijas stāvokli.

Iepriekš aprakstītā situācija Mašēnu ezerā liecina par iespējamu mikrolieguma aizsardzību un apsaimniekošanu regulējošo noteikumu un Dabas aizsardzības pārvaldes lēmumā par mikrolieguma izveidošanu Mašēnu ezerā iekļauto nosacījumu neievērošanu un būtisku apdraudējumu lielo ķīru kolonijas turpmākai pastāvēšanai Mašēnu ezerā.

Latvijas Dabas fonds lūdz Dabas aizsardzības pārvaldi novērtēt Mašēnu ezerā veikto darbu atbilstību normatīviem un ietekmi uz lielā ķīra koloniju Mašēnu ezerā, iesaistot sertificētu ornitoloģijas ekspertu un citus ekspertus pēc nepieciešamības:

1) novērtēt 2020. gadā Mašēnu ezerā ligzdojošo lielā ķīra populāciju un salīdzināt to ar 2015. gadā fiksēto situāciju;

2) veģetācijas sezonas pilnbriedā ar dronu fiksēt veģetācijas stāvokli ezerā un iegūtos fotoattēlus salīdzināt ar iepriekšējo gadu ortofoto uzņēmumiem, lai novērtētu vai un kā mainījusies ķīru ligzdošanai nepieciešamo sliekšņu izmērs un izplatība ezerā;

3) pēc ligzdošanas sezonas veikt izpēti no laivas, lai noskaidrotu, vai tīrīšanas darbi veikti saskaņā ar izsniegtajiem tehniskajiem noteikumiem un lēmumā par mikrolieguma izveidošanu iekļautajiem nosacījumiem un tā, lai negatīvi neietekmētu lielo ķīru kolonijas turpmāku pastāvēšanu;

4) ja Mašēnu ezerā ķīru ligzdošanai piemērotā platība ir samazināta, paredzēt pasākumus iepriekšējo ligzdošanai piemēroto platību atjaunošanai, piemēram, ezerā veidojot jaunas ligzdošanai piemērotas platformas.

5) izvērtēt iepriekš sniegtajos atzinumos iekļauto rekomendāciju atbilstību sekmīgas ķīru ligzdošanas nodrošināšanai un nepieciešamības gadījumā veikt grozījumus lēmumā par mikrolieguma izveidošanu, iekļaujot ķīru kolonijas pastāvēšanai atbilstošākas prasības (piemēram, nosakot tīrīšanas darbu un uzturēšanās aizliegumu ezerā, sākot ar ķīru atgriešanos ligzdošanas vietā, bet ne vēlāk kā no 1. aprīļa).

Lūdzam informēt Latvijas Dabas fondu par veiktā izvērtējuma rezultātiem.

Ar cieņu,

Ģirts Strazdiņš
Latvijas Dabas fonda direktors

R. Sniedze-Kretalova, t. 26845374, ruta.sniedze@ldf.lv

L. Eņģele, t. 26102617, lelde.engele@inbox.lv

ŠIS DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU